

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง กลอนสี่
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เรียนรู้คำประพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง สร้างสรรค์กลอนสี่ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลอนสี่

กลอนสี่เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนใน ๑ บท มี ๒ บาท ๑ บาท มี ๒
วรรค วรรคละ ๔ คำ กลอน ๔ ตามหลักฐานทางวรรณคดีไทยกลอนสี่ที่เก่าที่สุด
พบในมหาชาติคำหลวงกัณฑ์มหาพน (สมัยอยุธยา) แต่ต่อมาไม่ปรากฏ
ในวรรณคดีไทยมากนัก มักแทรกอยู่ตามกลอนบทละครต่าง ๆ

คณะของกลอนสี่

- กลอนสี่ ๑ วรรค มี ๔ คำ
- กลอนสี่ ๔ วรรค เรียกว่า ๑ บท
- กลอนสี่ ๒ วรรค เรียกว่า ๑ บาท
- กลอนสี่ ๒ บาท เรียกว่า ๑ บท

ฉันทลักษณ์ของกลอนสี่

สัมผัสบังคับของกลอนสี่มี ๔ แห่งดังนี้

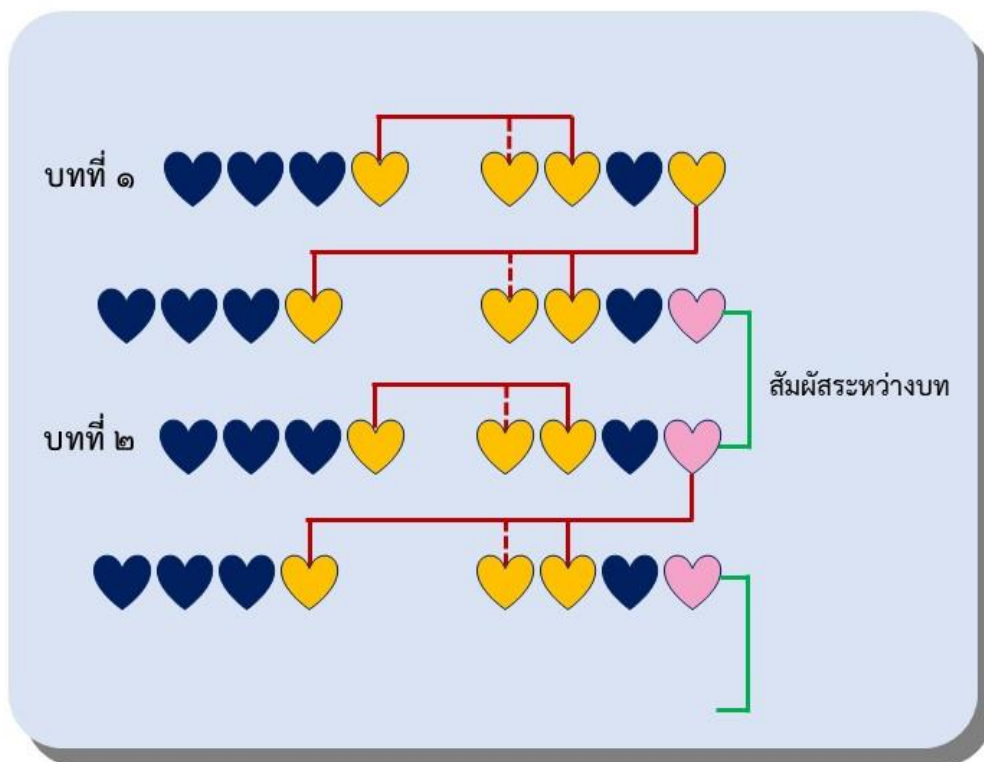
๑. คำสุดท้ายวรรคที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของ
วรรคที่ ๒

๒. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรค
ที่ ๓

๓. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของวรรคที่ ๔

๔. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ของบทที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่๒ ของบทถัดไป

แผนผังกลอนสี่

ตัวอย่างกลอนสี่

ดวงจันทร์วันเพ็ญ	ลอยเด่นบนฟ้า
แสงนวลเย็นตา	พาใจหฤหรรษ์
ชักชวนเพื่อนยา	มาเล่นร่วมกัน
เด็กน้อยสุขสันต์	บันเทิงเรริงใจ